

เอกสารแนะนำ ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร ๘๔-๓

ประวัติ

ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร ๘๔-๓ คัดได้จากการผสมข้ามระหว่างถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร ๒ กับ พันธุ์ YB ๑๕ กล่าวคือ ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๗ และปี ๒๕๕๐ ผสมพันธุ์และคัดเลือกสายพันธุ์ใน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ปี ๒๕๕๓ ทดสอบสายพันธุ์ในแหล่งปลูกต่างๆ ๔ แหล่งได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุตรดิตถ์ แปลงเกษตรกร จังหวัดพิจิตร และแปลงเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ กรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ เป็นพันธุ์ แนะนำ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖

ลักษณะเด่น

๑. มีความหนาเนื้อฝัก ๓.๐๒ มิลลิเมตร มากกว่าพันธุ์พิจิตร ๒ ร้อยละ ๒๕.๘
๒. อายุเก็บเกี่ยว ๔๓ วัน เก็บเกี่ยวเร็วกว่าพันธุ์พิจิตร ๒ ๓ วัน
๓. ผลผลิต ๓,๘๖๑ กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์ พิจิตร ๒ ร้อยละ ๖.๓

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบย่อยส่วนปลาย รูปใบหอกแกมรูปไข่ ดอกสีม่วง ฝักสดสีเขียว ฝักตรง ผิวฝักย่น ปลายฝัก มน สีเขียว ค่าเฉลี่ยขนาดฝัก กว้าง ๐.๙๘ เซนติเมตร ยาว ๔๕.๓ เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาล รูป ไข่ เปลือกหุ้มเมล็ดเรียบ มีลายบนเปลือกหุ้มเมล็ด ขั้วเมล็ดสีขาวหรือสีครีม

พื้นที่แนะนำ

เขตภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุตรดิตถ์

การเตรียมดิน

ไถตะ ๑ ครั้ง ตากดินทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์ หว่าน ปุ๋ยขาวปรับสภาพดิน ตามอัตราแนะนำ จากผลวิเคราะห์ดิน ให้มีค่าความเป็นกรดต่าง (pH) ระหว่าง ๕.๕-๖.๘ ไถพรวนอีก ๑-๒ ครั้ง และใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกที่สลายตัวดีแล้ว อัตรา ๑.๕-๒ ตันต่อไร่

การปลูก

1. ปลูกเพื่อบริโภคสด
2. ปลูกเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์

๑. ปลูกเพื่อบริโภคสด

ยกแปลงกว้าง ๑.๕ เมตร ยาว ๑๐ เมตร เว้นทางเดิน ๕๐ เซนติเมตร ปลูก ๒ แถวต่อแปลง ระหว่างแถว ๗๕ เซนติเมตร ระหว่างต้น ๕๐ เซนติเมตร พรวนหลุมและรดน้ำก่อนปลูก ๑ วัน หยอดเมล็ดหลุมละ ๑ เมล็ด กลบดินให้ลึกประมาณ ๑-๒ เซนติเมตร แล้วรดน้ำทันที ใช้ไม้รวกทำค้ำแบบตั้งตรงหรือแบบกระโจม สูงจากพื้นดิน ๒-๒.๕ เมตร สำรองกล้าไว้ปลูกซ่อม โดยเฉพาะเมล็ดใส่ถาดหลุมหรือถุงชำ

การดูแลรักษา

- ให้น้ำทันทีหลังปลูกและหลังใส่ปุ๋ย ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ปลูกถึงเก็บเกี่ยว ปริมาณน้ำที่ให้ สังเกตดินในแปลงเปียกชื้น จึงหยุดให้
- ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ต่อครั้ง ให้ ๓ ครั้ง ครั้งแรกรองก้นหลุม ก่อนปลูก ครั้งที่สองเมื่อเริ่มออกดอก และครั้งสุดท้ายหลังออกดอก ๑๕ วัน ให้แบบโรยสองข้างแถว แล้วพรวนดินกลบ
- เก็บใบแห้งโดยเฉพาะใบที่เป็นโรคไปทำลาย นอกแปลงปลูก
- กำจัดวัชพืช ระยะเจริญเติบโต ออกดอก และเก็บเกี่ยว
- พ่นสารป้องกันกำจัดโรคและแมลง

ตามความจำเป็นและเหมาะสม

การเก็บเกี่ยว

เกี่ยวฝักสดหลังปลูก ๔๓ วัน หรือหลังดอกบาน ๗ วัน เก็บเกี่ยวได้ ๔๒ ครั้ง

๒. ปลูกเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์

- ปลูกปลายฤดูฝนหรือช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน
- แปลงปลูกควรอยู่ห่างจากพันธุ์อื่นอย่างน้อย ๑๐๐ เมตร เพื่อป้องกันการผสมข้ามพันธุ์
- การปลูกและดูแลรักษาเหมือนกับการปลูกเพื่อบริโภคสด
- ตรวจสอบความตรงตามพันธุ์ ระยะออกดอก และติดฝักครั้งแรก

การเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์เมื่อฝักแห้งเป็นสีน้ำตาล อายุเก็บเกี่ยวฝักแก่หลังปลูก ๖๐ วัน นำฝักแก่มาฝั้งแดดให้แห้งโดยวางฝักแก่ในกระด้งหรือตระแกรงในล่อน เพื่อมิให้สัมผัสกับพื้นลานตากโดยตรง

การนวด

เมื่อฝั้งแดดจนฝักแห้งสนิท นำมานวดแยกเปลือกและเมล็ดออก ด้วยเครื่องนวดเมล็ดพันธุ์หรือด้วยมือ แล้วนำมาผัดทำความสะอาด ฝั้งแดดให้เมล็ดแห้งถึงระดับที่ปลอดภัย และคัดแยกเมล็ดอีกครั้ง บรรจุเมล็ดพันธุ์ในถุงหรือกระสอบที่ใหม่และสะอาด ปิดปากถุงหรือกระสอบให้แน่น

ผลผลิต ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ ๒๕๐-๒๘๐ กิโลกรัมต่อไร่

การเก็บรักษา

เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ในโรงเก็บที่สะอาด แห้ง เย็น อากาศถ่ายเทสะดวก ปลอดภัยจากการเข้าทำลายของโรคและแมลง การนำเมล็ดพันธุ์ที่แห้งสนิทใส่ในภาชนะปิด เก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำ ๑๒-๑๕ องศาเซลเซียส ช่วยลดการเสื่อมคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ให้ช้าลง

คุณภาพเมล็ดพันธุ์

มาตรฐานคุณภาพเมล็ดพันธุ์หลัก (foundation seed) ของถั่วฝักยาวคือ ความงอกไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ เมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๙

ข้อมูล : ดร.จรัญ ดิษฐไชยวงศ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

จัดทำโดย : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

ต.โรงช้าง อ.เมือง จ.พิจิตร ๖๖๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๕๖-๙๙๐๐๓๕ โทรสาร ๐๕๖-๙๙๐๐๓๖
